

**UCHWAŁA NR XLIX/310/2021
RADY MIASTA LUBAŃ**

z dnia 28 grudnia 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Lubaniu na 2022 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.) i art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z dnia 2021 r., poz. 1119) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 ze zm.) Rada Miasta Lubań uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Lubaniu na 2022 rok, stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Lubań.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady
Miasta

Stanisław Jastrzębski

Załącznik do
Uchwały Nr XLIX/310/2021
Rady Miasta Lubań
z dnia 28 grudnia 2021r.

**MIEJSKI PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII W LUBANIU NA 2022 ROK**

Lubań, grudzień 2021 r.

1. UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Lubaniu na 2022 rok jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i związanych z tymi sferami życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie miasta Lubań. Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych oraz stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Lubań na lata 2017-2025. Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119). Do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspieranie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Według art. 4¹ ust. 2 cytowanej ustawy, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalonego corocznie przez Radę Miasta.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 10 ust. 2 cytowanej ustawy, w celu realizacji ww. zadań Burmistrz opracowuje projekt Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Lubaniu na 2022 rok został opracowany zgodnie z w/w obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Miasta.

2. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Kierunki działań zawarte w programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025. Do wiążących aktów prawnych należą:

1. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119),
2. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz.2050 ze zm.),
3. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r., poz. 1249),
4. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. , poz. 1876 ze zm.),
5. ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.),
6. ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1956)
7. ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r., poz. 711 ze zm.).

3. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE MIASTA LUBAŃ

W 2021 roku Krajowy Ośrodek Kształcenia Administracji przeprowadzał na zlecenie Gminy Miejskiej Lubań badanie diagnozujące problem uzależnień (alkoholizm, narkomania, nikotynizm) oraz zjawisko przemocy na terenie miasta Lubań.

Badania zostały przeprowadzone na przełomie sierpnia – października 2021 roku. W badaniu łącznie wzięło udział 909 osób (100 mieszkańców, 789 uczniów z szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych, a także 20 sprzedawców alkoholu). Zróżnicowany dobór próby umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie miasta oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk.

Zakres działań badawczych odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii:

- zidentyfikowania przyczyn lub czynników wywołujących sytuacje problemowe,
- określenie skali oraz zakresu problemów uzależnień i problemu przemocy,
- zidentyfikowania skutków występujących problemów,
- pokazanie rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenie jej skutków,

- zidentyfikowania problemów uzależnień i problemu przemocy wśród różnych grup (dzieci, młodzieży, dorosłych mieszkańców).

Wnioski wynikające z przeprowadzonego badania zostały zaprezentowane poniżej:

3.1. DOROŚLI MIESZKAŃCY

ALKOHOL:

W badaniu diagnozującym problemy społeczne w mieście Lubań wzięło udział 100 dorosłych mieszkańców. 54,00% badanej próby stanowiły kobiety, zaś 46,00% mężczyźni. Największą część badanej próby stanowiły osoby w wieku 36-45 lat 25,00% oraz w wieku 26-35 lat 23,00%. W wieku do 25 roku życia było 14,00% osób, a po 13,00% badanej grupy stanowiły osoby w wieku od 56-65 lat oraz powyżej 65 roku życia. Natomiast ankietowani w wieku od 46 do 55 lat stanowili 12,00% ogółu respondentów.

- 6,00% badanych przyznało, że spożywa alkohol codziennie lub pije kilka razy w tygodniu (4,00%). Kilka razy w miesiącu alkohol spożywa 25,00% osób, a 37,00% kilka razy w roku.
- Ankietowani, którzy przyznali, iż spożywają alkohol, najczęściej sięgają po: piwo 61,11%, wino 30,56%, wódkę 25,00%, czy też alkohol własnej roboty 9,72%. Dodatkowo na pytanie „inne, jakie?” 8,33% mieszkańcy wskazywali na: whisky, szampan, gin oraz koniak.
- 59,72% ankietowanych wybrało odpowiedź, iż spożywa od 1 do 2 porcji alkoholu jednorazowo. 27,78% respondentów przyznało, iż wypija od 3 do 4 porcji alkoholu w ciągu dnia, w którym go spożywa, następnie od 5 do 7 porcji alkoholu wypija 4,17% osób. 2,78% badanych wskazało że spożywa od 8 do 10 porcji alkoholu oraz 5,56% wybrało odpowiedź „11-13 i więcej porcji”.
- Badani mieszkańcy sięgają po alkohol najczęściej: dla towarzystwa 43,06%, bo lubią jego smak 37,50% oraz z braku konkretnego powodu 23,61%. Dodatkowo w odpowiedzi „inne, jakie?” 2,78% ankietowanych wskazało odpowiedzi: „nalewkę zdrowotnie”, czy też „imprezy okolicznościowe”.
- Dorośli badani mieszkańcy najczęściej spożywają alkohol w domu 76,39%, u znajomych 36,11%, bądź w pubie/restauracji/kawiarni 22,22%.
- 4,17% ankietowanych przyznało, że „bardzo często” zdarza im się wykonywać obowiązki zawodowe będąc pod wpływem alkoholu, 2,78% na to samo pytanie odpowiedziało „rzadko”.
- 2,78% ankietowanych przyznało, iż często zdarzyło im się kierować pojazdem po spożyciu alkoholu, a 1,39% osób wybrało odpowiedź „zdarza mi się to sporadycznie”.
- Aż 36,00% badanych mieszkańców przyznało, że byli świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu w tym 22,00% respondentów twierdzi, że widuje takie sytuacje rzadko, 8,00% - czasami, 4,00% - bardzo często oraz 2,00% często.
- 2,00% twierdzi, że spożycie alkoholu w ciąży nie ma wpływu na rozwój dziecka. Ankietowani mieszkańcy zapytani o to, czy widują kobiety w ciąży, które spożywają alkohol na terenie miasta Lubań 51,00% osób twierdzi, że widywało kobiety w ciąży, w takich sytuacjach.
- 46,00% ankietowanych przyznało, iż na przestrzeni ostatnich lat, spożycie alkoholu w ich opinii wzrasta. 24,00% ankietowanych stwierdziło, że spożycie alkoholu ich zdaniem jest stałe, zaś 5,00%, że maleje. 25,00% respondentów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

NIKOTYNA:

- 28,00% ankietowanych mieszkańców przyznało, że pali papierosy codziennie. Dodatkowo po 3,00% osób pali kilka razy w tygodniu oraz kilka razy w roku, a 2,00%

kilka razy w miesiącu. Kolejno respondenci zostali zapytani kiedy najczęściej sięgają po papierosa. Mieszkańcy odpowiadali, iż najczęściej zdarza im się palić: dla przyjemności 55,56%, dla towarzystwa 30,56% oraz po 27,78%: ze znudzenia lub dla zabicia czasu i w stresie.

- Mieszkańcy na pytanie, czy próbowali rzucić palenie odpowiadali, że próbowali wiele razy, jednak bezskutecznie 30,56% lub nie próbowali, ale zamierzają spróbować 16,67%. Następnie 41,67% ankietowanych przyznało, że nigdy nie próbowało rzucić nałogu, a 11,11% osób wybrało odpowiedź „tak raz, ale nie udało mi się”.
- 4,00% uważa palenie papierosów za mało szkodliwe. Natomiast 3,00% ankietowanych wybrało odpowiedź nieszkodliwe.

NARKOTYKI:

- 3,00% ankietowanych przyznało, że zażywa środki psychoaktywne codziennie lub prawie codziennie, 2,00 % przyznało, że zażywa narkotyki kilka razy w roku.
- Mieszkańcy, którzy przyznali, że kiedykolwiek zażywali narkotyki, używali następujących substancji: marihuana 85,71%, ekstazy oraz amfetamina (po 42,86%), czy też dopalacze, leki, sterydy, środki nasenne, LSD, kokaina (po 28,57%).
- Powody dla których ankietowani sięgali po substancje psychoaktywne: najczęstsza odpowiedź „z ciekawości” 71,43%, „chęć lepszej zabawy” oraz „by złagodzić stres” (po 57,14%).
- 46,00% ankietowanych uważa, że dostępność substancji psychoaktywnych na terenie miasta Lubań jest „łatwa”. Podobnie wygląda dostępność dopalaczy z punktu widzenia wszystkich ankietowanych mieszkańców. Środki te są łatwo dostępne dla 37,00% mieszkańców.
- Wiedzę na temat substancji psychoaktywnych mieszkańcy czerpią między innymi z telewizji i Internetu 69,00%, z prasy 42,00%, od lekarzy 23,00%, czy też od znajomych 21,00%.
- 5,00% ankietowanych twierdzi, że wszystkie narkotyki są bezpieczne o ile używa się ich odpowiednio.

PRZEMOC:

- Ankietowani poproszeni o wskazanie zachowań, które uważają za akty przemocy najczęściej wskazywali na: bicie 95,00%, grożenie i straszenie 91,00% oraz zmuszanie do oddawania pieniędzy 84,00%.
- 39,00% dorosłych mieszkańców przyznało, że zna osoby, które doznają przemocy w domu.
- Ankietowani uważają, że przemoc domowa związana jest głównie z piciem alkoholu – taką odpowiedź wskazało 90,00% osób. W dalszej kolejności wskazywano na: zażywanie narkotyków 83,00%, zażywanie dopalaczy 75,00% oraz choroby 52,00%.
- 35,00% ankietowanych mieszkańców przyznało, iż było kiedykolwiek osobą doświadczającą przemocy. Osoby doświadczające przemocy najczęściej zaznaczały, iż były ofiarami przemocy psychicznej 88,57%, fizycznej 54,29% oraz ekonomicznej 20,00%.
- 19% dorosłych ankietowanych przyznało, że im samym zdarzyło się stosować przemoc wobec innej osoby.
- Osoby, które zaznaczyły, że stosowały przemoc wobec drugiej osoby odpowiedziały, iż najczęściej, była to przemoc fizyczna 70,00% oraz przemoc psychiczna 35,00%. Następnie badani wskazywali na przemoc ekonomiczną oraz zaniedbanie po 15,00%.

- Ankietowani, którzy przyznali, że stosowali przemoc, zastosowali ją wobec: partnera/partnerki oraz dziecka/dzieci (po 26,32). Respondenci odpowiadali również, że gdy dokonywali aktu przemocy na drugiej osobie nie byli pod wpływem żadnych substancji odurzających 100,00%.
- 20,00% ankietowanych twierdzi, że istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy.
- 14,00% mieszkańców uważa, że stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą, a 12 % nie potrafi określić swojego zdania na ten temat.
- Mieszkańcy zapytani o to, do kogo zwróciliby się w razie problemu przemocy lub/i zjawiska uzależnienia w rodzinie najczęściej prosiliby o pomoc Policję 43,00%. 34,00 % do Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 29,00 % do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz 28,00 % do rodziny.
- 52,00% ankietowanych mieszkańców twierdzi, że nie są pewni czy znają konkretne dane kontaktowe lecz wiedzą, gdzie mogą znaleźć takie informacje w razie potrzeby. 21,00% osób zna dobrze dane kontaktowe i wie, gdzie szukać pomocy w razie wyniknięcia sytuacji problemowych. 18,00% zna bardzo dobrze, i w każdej chwili wie, gdzie szukać pomocy. Pozostałe 9,00% mieszkańców przyznało, że nie mają pojęcia, gdzie mogą szukać pomocy i nie znają danych kontaktowych do tego typu placówek pomocowych.

3.2. SPRZEDAWCY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

W badaniu wzięło udział łącznie 20 sprzedawców Jak wynika z udzielonych odpowiedzi było to 90,00% kobiet oraz 10,00% mężczyzn. Osoby ankietowane znajdowały się w przedziale wiekowym: od 26 do 40 lat 55,00%, od 41 do 60 lat 25,00%, a także do 25 roku życia 20,00%.

- Opinie sprzedawców dotyczące spożycia alkoholu są podzielone, ponieważ według 65,00% ankietowanych, spożycie alkoholu na terenie miasta wzrasta, bądź jest ono stałe 30,00%. 5,00% badanych przyznaje, że spożycie alkoholu na terenie miasta maleje.
- Według 50,00% sprzedawców, alkohol na terenie Miasta Lubią nie jest sprzedawany osobom niepełnoletnim. 20,00% osób uważa, że takie sytuacje zdarzają się, jednak rzadko, 25,00% - czasami, a pozostałe 5,00% uważa, że zdarza się to bardzo często.
- Dodatkowo 80,00% osobom ankietowanym zdarzyło się raz lub kilka razy, że osoba niepełnoletnia chciała zakupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie. Kolejne 15,00% badanych sprzedawców twierdzi, że taka sytuacja zdarzyła się wiele razy. Następnie 5,00% uważa, iż takie sytuacje nie mają miejsca.
- 100,00% sprzedawców zgodnie przyznało, że nigdy nie sprzedało alkoholu osobie niepełnoletniej na terenie miasta Lubią.
- 40,00% badanych przyznaje, że czasami zdarza się, iż mieszkańcy prowadzą samochód pod wpływem alkoholu na terenie miasta. Niepokojący jest fakt, iż 20,00% badanych przyznało, że takie sytuacje zdarzają się często.
- 10,00% ankietowanych przyznało że, alkohol nie jest sprzedawany osobom nietrzeźwym oraz, że sprzedaje się go rzadko . Natomiast badani przyznają również, iż zdarza się to: często 35,00%, czasami 30,00% oraz bardzo często 15,00%.
- 25,00% sprzedawców dokonało sprzedaży alkoholu osobie nietrzeźwej raz lub kilka razy.
- Na pytanie jak często zdarzają się sytuacje, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży, 15,00% osób odpowiedziało, że nigdy takie

sytuacje się nie zdarzają, natomiast łącznie 85,00% ankietowanych sprzedawców przyznało, że takie sytuacje zdarzają się, w tym 15,00% uważa, że występują rzadko, czasami 40,00%, często 20,00% oraz bardzo często 10,00%.

- 50,00% respondentów nigdy nie zdarzyło się wzywać Policji z powodu zakłócania porządku poprzez osoby nietrzeźwe na terenie punktu sprzedaży alkoholu lub w jego pobliżu, zaś łącznie 50,00% ankietowanych sprzedawców przyznało, że takie sytuacje zdarzają się, w tym 20,00% osób twierdzi, iż występują one rzadko, czasami 25,00% lub często 5,00%.
- 20,00% badanych sprzedawców przyznaje, że czasami na terenie miasta zdarzają się sytuacje sprzedaży wyrobów tytoniowych małoletnim, a w opinii 10,00% badanych takie sytuacje zdarzają się często.
- 100,00% ankietowanych deklaruje, że nigdy nie zdarzyło im się sprzedać osobom niepełnoletnim papierosów w punkcie, w którym pracują.
- Sprzedawcy zostali poproszeni o przyznanie, czy znają ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. 80,00% osób zna poszczególne zapisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości, a 5,00% sprzedawców twierdzi, że znają je bardzo dobrze. Natomiast 15,00% osób nie jest pewna czy zna tę ustawę.
- Sprzedawcy przyznali również w 20,00%, że nie uczestniczyli w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży. Natomiast 80,00% osób ankietowanych twierdzi, że brało udział w szkoleniach dotyczących odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

3.3. DZIECI I MŁODZIEŻ

W badaniu problemów społecznych w mieście Lubań wzięło udział 789 uczniów z czterech szkół podstawowych oraz trzech szkół ponadpodstawowych, gdzie 45,88% próby to chłopcy, a 54,12% to dziewczynki.

ALKOHOL I NIKOTYNA:

- Zdaniem uczniów płci męskiej 53,59% ich rówieśnicy piją alkohol, 24,31% badanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie, a 22,10% uczniów twierdzi, że ich rówieśnicy nie piją alkoholu. Dziewczynki w 17,56% stwierdziły, że ich koleżdy i koleżanki nie piją alkoholu. 63,93% młodych kobiet uważa, że picie alkoholu przez rówieśników jest zjawiskiem powszechnym. Natomiast uczennice w 18,50% przypadków nie udzieliły jednoznacznej odpowiedzi.
- Do spożywania alkoholu przyznało się 48,24% dziewczynek oraz 41,44% chłopców. Młodzi mieszkańcy, którzy mieli już kontakt z alkoholem przyznają, iż po raz pierwszy próbowali tej substancji najczęściej w wieku 15-16 lat 42,00% chłopców, 43,20% dziewczynek. Następnie respondenci wskazywali na wiek 17 lat i więcej 27,33% chłopców, 28,16% dziewczynek oraz wiek między 13, a 14 rokiem życia 23,33% chłopców, 22,33% dziewczynek.
- Respondenci zapytani o rodzaj alkoholu, który zdarzyło im się próbować odpowiedzieli: piwo 94,00% chłopców, 91,26% dziewczynek, wódka 70,00% chłopców, 70,39% dziewczynek oraz szampan 60,67% chłopców, 74,76% dziewczynek. W odpowiedzi „inne, jakie?” 27,33% chłopców, 16,99% dziewczynek wymieniło bimbler, whisky, gin, rakija, absynt, spirytus, rum, „Bourbon”, cydr, piwo bezalkoholowe oraz tequila.
- Ankietowani uczniowie deklarują, że najczęściej po raz pierwszy próbowali alkoholu ze znajomymi na podwórku 49,33% chłopców, 42,72% dziewczynek, w czasie uroczystości rodzinnej 37,33% chłopców, 35,44% dziewczynek, czy też w czasie imprezy towarzyskiej 34,67% chłopców, 38,35% dziewczynek. W odpowiedzi „inne, jakie?” 11,33% chłopców, 7,77% dziewczynek wymieniło: „sylwester”, „babcia mi dała gdy źle

się czułem, nalewkę”, „urodziny znajomych”, „jedynie żeby spróbować”, „na moich 18 urodzinach”, „ze znajomą w domu”, „przy rodzicach”, „nigdy”, „próbowałam raz ze znajomym jak rodzice spali”, „u cioci”, a także „podczas lekcji”.

- Młodzi mieszkańcy zapytani o jakiegokolwiek przykre doświadczenia związane ze spożywaniem alkoholu, odpowiedzieli niemal jednogłośnie, że nie doświadczyli żadnych negatywnych skutków picia alkoholu 85,33% chłopców, 83,01% dziewczynek. W odpowiedzi „inne, jakie?” 8,67% chłopców, 5,83% dziewczynek- badani uczniowie wymienili: „kac”, „nie pamiętam”, „polepszenie relacji koleżeńskich”, „zatrucie alkoholowe”, „policja”, „dziewczyna ze mną zerwała”, „znajomy na mnie zwymiotował”, „wykorzystanie przez chłopaka”, „zaburzenia świadomości”, czy też „kłopoty zdrowotne”.
- Na pytanie, w jaki sposób uczniowie otrzymywali alkohol 51,33% chłopców i 64,56% dziewczynek odpowiedziało, że zostali przez kogoś poczęstowani. Następnie 44,00% chłopców oraz 29,13% dziewczynek wskazało na odpowiedź „kupiłem sobie sam”. W odpowiedzi „inne, jakie?” 10,00% chłopców, 3,40% dziewczynek napisało: „mama mi dała”, „dostałam od rodziców”, a także „dostałem od cioci”.
- Dodatkowo uczniowie, którzy mieli już kontakt z alkoholem zostali zapytani, czy ich rodzice wiedzą o tym fakcie. Co ciekawe, 84,00% chłopców oraz 87,86% dziewcząt przyznało, że ich rodzice wiedzą o spożywaniu przez nich alkoholu. Pozostałe 16,00% chłopców oraz 12,14% dziewczynek uważa, że ich rodzice nie są świadomi tego faktu.
- Zdania wszystkich badanych uczniów na temat łatwości zdobycia alkoholu w ich miejscu zamieszkania są podzielone. 8,84% chłopców oraz 13,11% dziewczynek przyznało, że alkohol jest trudny do zdobycia w ich miejscowości. Następnie 44,48% chłopców oraz 41,92% dziewczynek stwierdziło, że kupno alkoholu na terenie miasta Lubań przez nieletnich jest łatwe. Dodatkowo, uczniowie wymieniali jak ich rówieśnicy mogą zdobywać alkohol. Najczęściej w opinii uczniów kupują go starsi koledzy 41,16% chłopców, 47,78% dziewczynek, rówieśnicy proszą obcych ludzi pod sklepem o zakup alkoholu 31,22% chłopców, 35,83% dziewczynek, czy też sami sobie kupują 30,66% chłopców, 29,98% dziewczynek.
- Uczniowie 65,75% oraz uczennice 70,96% przyznają, że ich rówieśnicy palą papierosy. Uczniowie, którzy przyznali, że palą papierosy poproszeni zostali o określenie wieku w jakim zaczęli to robić. Chłopcy po raz pierwszy, zapalili papierosa kolejno w wieku: między 15, a 16 lat 38,94%, 13-14 lat 23,89% oraz w wieku 17 lat i więcej 21,24%. Dziewczynki zapaliły pierwszego papierosa w wieku: między 15, a 16 lat 31,76%, 13-14 lat 31,08%, a także w wieku 17 lat i więcej 20,27%.
- Uczniowie 59,29% chłopców, 63,51% dziewczynek, którzy zadeklarowali się, że palą, robią to rzadko, bowiem głównie palą mniej niż jednego papierosa na tydzień. Jednak 5,31% chłopców i 2,70% dziewcząt, zaznaczyło odpowiedź „więcej niż 20 papierosów dziennie”. 25,66% chłopców i 25,68% dziewczynek, którzy wskazali, że palą papierosy przyznało, że ich rodzice wiedzą o tym.
- 50,44% chłopców i 54,73% dziewczynek twierdzi, że rodzice nie wiedzą o tym fakcie. Pozostałe 23,89% chłopców oraz 19,59% dziewczynek nie ma wiedzy, czy ich rodzice są świadomi, że ich dziecko pali papierosy.

NARKOTYKI:

- Uczniowie, których zapytano czy próbowali kiedykolwiek zażywać narkotyki i dopalacze w 92,82% chłopcy i 94,61% dziewczynki odpowiedzieli, że nigdy nie próbowali substancji psychoaktywnych. Do zażywania narkotyków lub dopalaczy przyznało się 7,18% chłopców oraz 5,39% dziewczynek.
- Uczniowie, którzy przyznali się do próbowania środków psychoaktywnych stwierdzili, że zażywali je w przedziale wiekowym poniżej 13 lat 9,68% chłopców, 14,71%

dziewczynek, między 13, a 16 rokiem życia 56,45% chłopców, 61,76% dziewczynek oraz w wieku 17 lat i więcej 33,87% chłopców, 23,53% dziewczynek.

- Ankietowani (ci, którzy przyznali, że zażywali substancje psychoaktywne) wskazywali najczęściej, że zażywali marihuanę i haszysz 96,15% chłopców, 86,96% dziewczynek, ekstazy 38,46% chłopców, 8,70% dziewczynek, czy też inne formy konopi 34,62% chłopców, 21,74% dziewczynek. W odpowiedzi „inne, jakie” 15,38% chłopców, 13,04% dziewczynek wskazywano na: „jakieś dziwne tabletki od kolegów”, „kodeina”, a także „nie pamiętam”.
- Młodzi mieszkańcy po raz pierwszy zażywali narkotyki lub dopalacze ze znajomymi na podwórku 57,69% chłopców, 43,48% dziewczynek, czy też w czasie imprezy towarzyskiej 15,38% chłopców, 21,74% dziewczynek. W odpowiedzi „inne, jakie?” 19,23% chłopców, 17,39% dziewczynek uczniowie napisali: „z siostrą mojej przyjaciółki”, „w domu”, a także „w szkole na przerwie”.
- Uczniowie zostali poproszeni o wskazanie, skąd wzięli substancje psychoaktywne. Najczęściej były to odpowiedzi: „dostałem/am od kolegi/koleżanki” 50,00% chłopców, 47,83% dziewczynek „braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół” 46,15% chłopców, 39,13% dziewczynek, czy też „kupiłem/am od kolegi/koleżanki” 30,77% chłopców, 13,04% dziewczynek. W odpowiedzi „inne, jakie?” 19,23% chłopców, 17,39% dziewczynek młodzi mieszkańcy napisali: „nie powiem”, „od rodziny z zagranicy”, „z apteki” oraz „sam zrobiłem”.
- Chłopcy i dziewczynki przyznawali, że tym co skłaniało ich do zażycia środków psychoaktywnych, była najczęściej ciekawość 69,23% chłopców, 65,22% dziewczynek, chęć dobrej zabawy 34,62% chłopców, 65,22% dziewczynek, czy też przyjemność/relaksacja 50,00% chłopców, 47,83% dziewczynek.
- Uczniowie wskazywali również, gdzie najczęściej zdarzyło im się zażywać narkotyki lub dopalacze. Najczęściej wybierane miejsca przez młodzież to: podwórko 92,31% chłopców, 56,52% dziewczynek, u koleżanki/kolegi 46,15% chłopców, 34,78% dziewczynek, w domu 42,31% chłopców, 26,09% dziewczynek, czy też w barze/klubie 19,23% chłopców, 8,70% dziewczynek.
- Uczniowie, którzy przyznali się do zażywania narkotyków i dopalaczy, twierdzą, że ich rodzice nie wiedzą o tym fakcie, taką odpowiedź wskazało 57,69% chłopców oraz 91,30% dziewczynek. Pozostałe 42,31% chłopców i 8,70% dziewczynek odpowiedziało, że ich opiekunowie są świadomi, iż zażywają oni substancje psychoaktywne.
- Ponadto, uczniowie, którzy przyznali, że zażywali kiedykolwiek substancje psychoaktywne stwierdzili między innymi, że ich rodzice nie zareagowali na fakt zażywania narkotyków lub dopalaczy przez ich pociechy mimo, iż o tym wiedzieli 18,18% chłopców, 50,00% dziewczynek, a także przeprowadzili z nimi rozmowę 54,55% chłopców, 50,00% dziewczynek. W odpowiedzi „inne, jakie?” 27,27% uczniowie nie wymienili żadnej konkretnej odpowiedzi.
- Wszystkich ankietowanych uczniów zapytano, o trudność zdobycia narkotyków lub dopalaczy w ich miejscowości. Uczniowie obu płci uważają, że pozyskanie substancji psychoaktywnych w ich najbliższym otoczeniu jest trudne 17,40% chłopców, 15,93% dziewczynek. Pozostałe 65,75% chłopców oraz 71,90% dziewczynek nie udzieliło konkretnej odpowiedzi, a 16,85% uczniów oraz 12,18% uczennic uważa, że zdobywanie narkotyków lub dopalaczy na terenie miasta Lubañ jest łatwe.

- Większość młodych respondentów przyznała, że narkotyki są zdecydowanie szkodliwe dla zdrowia 69,34% chłopców, 74,71% dziewczynek.
- Respondenci wymieniali również, z jakich powodów w ich opinii młodzi mieszkańcy sięgają po alkohol, tytoń, dopalacze i narkotyki. Najczęściej respondenci wymieniali: chęć zaimponowania innym 51,66% chłopców, 57,85% dziewczynek czy też ciekawość 63,26% chłopców, 64,17% dziewczynek. Dodatkowo w odpowiedzi „inne, jakie?” 10,50% chłopców, 9,60% dziewczynek wymieniali: „chęć pokazać, że są starsi”, „depresja”, „szukanie uwagi”, „depresja, problemy z własną osobą, ogólne problemy psychiczne”, „popisywanie się i udawanie dorosłych”, „żeby spróbować”, „problemy w rodzinie”, „chęć zagłuszenia problemów”, „chęć odebrania sobie życia w taki sposób”, „stres spowodowany szkołą”, „chęć bycia modnym”, a także „ciężkie sytuacje w życiu”.
- Ponadto młodzi mieszkańcy wskazywali, jakie mogą być negatywne konsekwencje uzależnienia od alkoholu, tytoniu, narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych. Uczniowie najczęściej wskazywali na: zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego 69,06% chłopców, 76,81% dziewczynek, nieodpowiednie towarzystwo 46,69% chłopców, 58,31% dziewczynek, czy też pogorszenie relacji rodzinnych 47,79% chłopców, 56,91% dziewczynek. W odpowiedzi „inne, jakie?” po 2,49% chłopców i dziewczynek wymieniło: „agresja”, „śmierć”, „każde uzależnienie niesie za sobą skutki będące szkodliwymi na różnych płaszczyznach” oraz „brak pieniędzy”.
- Większość uczniów czerpie wiedzę ze środków masowego przekazu, jakimi są internet i telewizja gdzie informacje na powyższy temat znalazło 51,10% chłopców oraz 52,69% dziewcząt.
- Zdaniem uczniów to rodzice 55,25% chłopców, 63,23% dziewczynek oraz nauczyciele 54,42% chłopców, 56,44% dziewczynek najczęściej rozmawiają z młodzieżą na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych. Niepokojący jest fakt, że 30,39% uczniów i 27,63% dziewczynek samodzielnie pozyskuje wiedzę na ten temat oraz 16,30% chłopców i 12,65% dziewczynek uważa, że nikt z nimi na ten temat nie rozmawiał.
- Młodzi ankietowani najchętniej zwróciliby się z problemem dotyczącym uzależnienia od narkotyków, dopalaczy, tytoniu, czy alkoholu do swoich rodziców i opiekunów 59,12% chłopców, 59,95% dziewczynek, czy też do kolegów, koleżanek 20,44% chłopców, 33,02% dziewczynek.

PRZEMOC:

- Młodzi respondenci zostali poproszeni o wskazanie sytuacji, które ich zdaniem mogą prowokować agresję oraz przemoc wśród młodzieży. Uczniowie uważają, że przemoc wynika głównie z zaborczości bądź zazdrości 53,87% chłopców, 66,74% dziewczynek i zażywania narkotyków 57,18% chłopców, 67,12% dziewczynek, ale także z powodu alkoholu 61,60% chłopców, 65,11% dziewczynek, czy też choroby psychicznej 58,29% chłopców, 64,17% dziewczynek.
- Ankietowanych poproszono również o wskazanie sytuacji, które ich zdaniem mogą być aktem przemocy. Najczęściej było to: bicie 77,35% chłopców, 82,44% dziewczynek, grożenie i straszenie 74,31% chłopców, 81,50% dziewczynek, czy też zmuszanie do oddawania pieniędzy 59,67% chłopców, 64,87% dziewczynek. W odpowiedzi „inne, jakie?” 13,54% chłopców, 13,51% dziewczynek wymienili: „wszystko co złe”, a także „niszczenie cudzych rzeczy”.
- 46,96% chłopców oraz 38,88% dziewczynek przyznało, iż doświadczyło kiedykolwiek przemocy. Wobec młodych mieszkańców, przemoc najczęściej stosowali koledzy ze

szkoły 57,65% chłopców i 42,17% dziewczynek. W odpowiedzi „inne osoby, jakie?” 27,65% chłopców, 19,88% dziewczynek napisano: „obcy ludzie”, „Policja”, „dziadek”, „osoby starsze, nieznajomi”, „nauczyciel”, „ojczym”, „jeden dzieciak z patologicznej rodziny”, „osoby z Internetu”, czy też „nie powiem”.

- Uczniowie 61,18% oraz uczennice 66,87% twierdzą w większości, że osoby, które stosowały wobec nich przemoc, nie były pod wpływem żadnej substancji oraz, że nie mają takich informacji 24,71% chłopców, 22,89% dziewczynek. W odpowiedzi „inne, jakie?” 7,06% chłopców, 3,61% dziewczynek uczniowie napisali: „ma zaburzenia psychiczne”.
- 26,80% chłopców oraz 19,20% dziewczynek uważa, że sytuacje przemocowe pomiędzy uczniami się zdarzają.
- 30,94% chłopców oraz 14,05% dziewczynek przyznało, że zdarzały się sytuacje, gdzie stosowali oni przemoc wobec innych. Uczniowie 83,93% oraz uczennice 70,00% najczęściej przyznawali, że zdarzyło im się stosować przemoc wobec rówieśników, a także rodzeństwa 20,54% chłopców, 40,00% dziewczynek. W odpowiedzi „innych osób, jakich?” 13,39% chłopców, 16,67% dziewczynek napisali: „wrogów”, „wobec osób, które stwarzały realne zagrożenie zdrowia”, „osób starszych lub w tym samym wieku”.
- 9,67% uczniów i 7,73% uczennic zna kogoś w swoim otoczeniu, kto jest ofiarą przemocy w domu.
- Młodzi respondenci zostali poproszeni o wskazanie do kogo zgłosiliby się o pomoc, gdyby doświadczali przemocy. Najczęściej ankietowani wskazywali, że zgłosiliby się do: rodziny 38,40% chłopców, 39,34% dziewczynek, do kolegów/koleżanek 23,48% chłopców, 32,08% dziewczynek, czy też radzili by sobie sami 22,38% chłopców, 23,89% dziewczynek. W odpowiedzi „inne, jakie?” 2,21% chłopców, 27,78% dziewczynek, młodzi mieszkańcy wskazywali na: „ksiądz proboszcz”, czy też „dyrektor szkoły”.
- Najciekawsze zajęcia profilaktyczne według chłopców są to: pogadanki z wychowawcą 56,35%, zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą 32,32%, zajęcia z przedstawicielem Policji 20,44%. Dziewczynki najczęściej wybierały zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą 43,79%, pogadanki z wychowawcą 43,09%, spektakle lub musicale profilaktyczne 30,68% oraz zajęcia z przedstawicielem Policji 21,55%.

3.4. BADANIE ESPAD A WYNIKI DIAGNOZY NA TERENIE MIASTA LUBAŃ

W okresie wiosennym 2019 roku, w ramach międzynarodowego projektu ESPAD (European School Survey Project on Alcohol and Drugs), na terenie Polski, zrealizowane zostały badania ankietowe na próbie uczniów w przedziale wiekowym od 15 do 18 roku życia. Badaniami objęto próbę ogólnopolską, 6 prób wojewódzkich (dolnośląskie, lubelskie, małopolskie, mazowieckie, śląskie, świętokrzyskie) oraz 5 prób miejskich (Wrocław, Płock, Kalisz, Sopot, Szczecinek). Badania zrealizowano w 383 ówczesnych klasach gimnazjalnych oraz w 431 klasach ówczesnych szkół ponadgimnazjalnych. Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie, ułokowanych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży.

Badania w mieście Lubań zrealizowano wśród 377 uczniów szkół (13-14 lat, 15-16 lat). Badanie ESPAD zostało realizowane metodą ankiety audytoryjnej przez zespół ankierów rekrutujący się spoza systemu oświaty i wychowania. Porównanie to ma na celu ukazanie różnic pomiędzy

danymi ogólnopolskimi, a danymi lokalnymi. Poniżej zaprezentowano wyniki przeprowadzonej analizy.

	BADANIE MIASTA LUBAŃ	BADANIE ESPAD
ROK BADANIA	2021	2019
PRÓBA BADAWCZA	377	12 434
WIEK BADANYCH UCZNIÓW	13-14 lat, 15-16 lat	15-16 lat

Problem alkoholowy

Według badań ESPAD z 2019 r., napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej, podobnie jak ma to miejsce w dorosłej części społeczeństwa. Próby spożywania alkoholu ma za sobą 80,00% uczniów klas VIII (15-16 lat). W mieście Lubań 82,88% uczniów w wieku 13-14 lat przyznało, że nigdy nie piło alkoholu. Następnie w wieku 15-16 lat 53,25% uczniów również stwierdziło, iż nigdy nie próbowało spożywać alkoholu.

Wskaźnik spożycia alkoholu przez uczniów z terenu miasta Lubań jest zdecydowanie niższy, niż wskaźnik ogólnopolski. Dodatkowo uczniowie miasta najczęściej sięgają po piwo 29,00% to uczniowie w wieku 15-16 lat, 31,15% to uczniowie w wieku 13-14 lat, gdzie nie odróżnia to młodych mieszkańców miasta od młodzieży ogólnopolskiej, która spożywa w większości również piwo 47,50%.

Problem nikotynowy

Analizując problem nikotynowy wśród dzieci i młodzieży w Polsce, można zauważyć, iż jest on coraz mniej powszechny wśród tych grup. Z badania ESPAD 2019 wynika, że w czasie całego życia, jakiegokolwiek doświadczenia z paleniem miało 49,90% uczniów w wieku 15-16 lat, a 50,10% badanych nigdy nie paliło. Uczniowie z miasta Lubań również rzadziej niż uczniowie w Polsce, palą papierosy. Do jakiegokolwiek kontaktu z papierosami przyznało się łącznie 37,23% uczniów w wieku 15-16 lat oraz 15,75% uczniów w wieku 13-14 lat.

Problem narkotykowy

Jak wynika z badań ogólnopolskich problem narkotykowy nie przybiera tak dużych rozmiarów jak problem alkoholowy. Według ESPAD 2019 młodzież najczęściej sięga po marihuanę lub haszysz. W czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem używało tych substancji 21,40% uczniów starszych klas podstawowych oraz 37,20% uczniów szkół ponadpodstawowych. W przypadku uczniów w wieku 13-16 lat z miasta Lubań problem narkotykowy również nie przybiera dużych rozmiarów. Jedynie 0,68% młodych mieszkańców w wieku 13-14 lat przyznało się do zażywania substancji psychoaktywnych, czy też dopalaczy. Natomiast badanie uczniów w wieku 15-16 lat wykazało, że próbowali kiedykolwiek zażywać substancje psychoaktywne w 3,90%.

4. DANE POCHODZĄCE Z INSTYTUCJI POMOCOWYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE MIASTA LUBAŃ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu

Udzielona pomoc	2018	2019	2020
Liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu alkoholizmu	52	45	28
Liczba osób, którym udzielono pomocy z powodu alkoholizmu	79	74	41
Liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu narkomanii	6	5	5
Liczba osób, którym udzielono pomocy z powodu narkomanii	14	18	11

Komenda Powiatowa Policji w Lubaniu

Rodzaj interwencji	2018	2019	2020
Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu oraz narkotyków	214	265	347
Kierujący pojazdami w stanie nietrzeźwości (alkohol, środki odurzające)	66	83	117
Liczba sprawców przemocy będących pod wpływem alkoholu	29	39	32

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubaniu

Podejmowane działania	2018	2019	2020
Liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	55	41	45
Liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	13	46	26
Liczba osób w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia	55	62	65
Liczba osób przebadana przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu na wniosek MKRPA	11	10	12
Liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	9	14	17

Działania MKRPA w związku z procedurą Niebieskiej Karty	2019	2020
Rozmowy przeprowadzone z osobami doznającymi przemocy w rodzinie	4	8
Rozmowy przeprowadzone z osobami stosującymi przemoc w rodzinie	14	25
Rozmowy Przeprowadzone ze świadkami przemocy w rodzinie	-	1
Liczba grup roboczych w ramach procedury NK w skład, których wchodziły członkowie MKRPA	25	40

Punkt Konsultacyjny dla Osób i Rodzin z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy w Lubaniu

Charakterystyka interesantów w 2020 r.	Liczba osób	Liczba porad
Osoby z problemem alkoholowym	269	299
Dorośli członkowie rodzin osób z problemem alkoholowym (w tym współuzależnione i DDA)	295	331
Osoby doznające przemocy w rodzinie	70	196
Osoby stosujące przemoc	10	42

5. . RYNEK NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE MIASTA LUBAŃ

W roku 2020 wartość alkoholu sprzedanego na terenie miasta Lubąń wyniosła łącznie 30 897 869,33 zł, w tym 13 388 655,37 zł o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa), 2 756 921,57 zł o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa), a także 14 752 292,39 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%. Są to wartości zadeklarowane w corocznym sprawozdaniu z działalności samorządu gminy w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1.

Wartości sprzedanego alkoholu na terenie miasta Lubąń w latach 2019-2020

Wartość sprzedanego alkoholu na terenie miasta Lubąń w zł	2019	2020
Łączna wartość sprzedanego alkoholu	28 445 453,52	30 897 869,33
Wartość sprzedanego alkoholu o zawartości do 4,5% oraz piwa	13 031 072,39	13 388 655,37
Wartość sprzedanego alkoholu o zawartości od 4,5% do 18% , z wyjątkiem piwa	2 688 793,72	2 756 921,57
Wartość sprzedanego alkoholu o zawartości powyżej 18%	12 725 587,41	14 752 292,39

W roku 2020 na terenie miasta Lubąń znajdowało się łącznie 58 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 40 przeznaczone do spożycia poza miejscem sprzedaży i 18 przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. Na przestrzeni ostatnich lat liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych utrzymywała się na stosunkowo stałym poziomie – w 2017 roku były łącznie 62 punkty, w 2018 roku – 59, w 2019 roku – 57, natomiast w 2020 roku – 58.

Punkty sprzedaży alkoholu na terenie miasta Lubąń	2018	2019	2020
Liczba punktów sprzedaży ogółem	59	57	58
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	20	19	18
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	39	38	40

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane są przez Burmistrza Miasta Lubąń w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości

i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, po uprzednim zaopiniowaniu przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubaniu w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z postanowieniami Uchwały Rady Miasta Lubań nr XLVIII/337/2018 z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Miejskiej Lubań miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

6. ANALIZA SWOT

Jedną z najbardziej powszechnie stosowanych metod i technik służących budowaniu strategii jest analiza SWOT. Analiza SWOT polega na zbadaniu silnych i słabych stron podmiotów działających w sferze polityki społecznej, a następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Pozwala oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje dany podmiot. Grupy czynników w metodzie SWOT są definiowane w następujący sposób:

➔ **MOCNE STRONY** (wewnętrzne czynniki pozytywne) to przede wszystkim to, co wyróżnia na tle innych. Są to te dziedziny działalności, które tworzą potencjał i pozytywny wizerunek instytucji.

➔ **SŁABE STRONY** (wewnętrzne czynniki negatywne) to te aspekty funkcjonowania, które ograniczają sprawność i mogą blokować rozwój instytucji.

➔ **SZANSE** (zewnątrze czynniki pozytywne) to wszystkie wydarzenia i procesy w otoczeniu, które tworzą sprzyjające dla instytucji sytuacje. Są to takie kierunki działalności, które mogą przynieść w przyszłości pozytywne, rozwojowe społecznie efekty.

➔ **ZAGROŻENIA** (zewnątrze czynniki negatywne) to zbiór możliwych sytuacji i procesów, które mogą tworzyć niekorzystne dla instytucji warunki rozwoju w jego otoczeniu. Zagrożenia są postrzegane jako bariery, utrudnienia i możliwe niebezpieczeństwa dla zakładanych procesów.

➔

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Asystenta rodziny, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Punktu Konsultacyjnego dla Osób z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy oraz Ośrodka Wsparcia Dziennego. – Stosunkowo mały odsetek uczniów deklarujących sięgnięcie po substancje psychoaktywne inne niż alkohol. – Stosunkowo mały odsetek uczniów mających za sobą inicjację alkoholową. 	<ul style="list-style-type: none"> – Stosunkowo wysoka liczba odnotowanych przestępstw narkotykowych. – Wzrost sprzedanego alkoholu na przestrzeni ostatnich lat w mieście Lubań. – Wysoka liczba osób kierujących pojazdem po użyciu alkoholu. – Spożywanie alkoholu przez osoby nieletnie. – Łatwy dostęp do substancji psychoaktywnych tj. narkotyki/dopalacze na terenie Miasta. – Niska świadomość rodziców na temat spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież. – Brak Poradni Uzależnień.

<ul style="list-style-type: none"> – Spadek liczby rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu narkomanii oraz alkoholizmu. – Funkcjonowanie Uniwersytetu Trzeciego Wieku. 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – Dostęp mieszkańców do informacji na temat możliwych form pomocy w przypadku problemów uzależnień i przemocy. – Wzrost zainteresowania zdrowym stylem życia. – Szeroka oferta szkoleń podnosząca kompetencje zawodowe osób pracujących z osobami uzależnionymi. – Wzrost świadomości społecznej na temat negatywnych konsekwencji wynikających z uzależnień. – Rozwijająca się współpraca międzyinstytucjonalna. 	<ul style="list-style-type: none"> – Dziedziczenie marginalizacji i wykluczenia społecznego. – Narastanie zjawiska wyuczonej bezradności. – Zagrożenie wykluczeniem społecznym osób uzależnionych. – Podejmowanie zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież. – Zagrożenie problemem uzależnień wśród dzieci i młodzieży. – Rozpad więzi rodzinnych. – Spadek wieku inicjacji alkoholowej uczniów. – Łatwy dostęp do substancji psychoaktywnych. – Promowane medialnie środki odurzające, – Presja rówieśnicza. – Wzrastające spożycie napojów alkoholowych przez osoby nieletnie. – Niewielka wiedza na temat negatywnych skutków zażywania substancji psychoaktywnych wśród młodzieży.

7. CELE, ZADANIA, REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest:

Ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych oraz podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie szkodliwości ich używania.

Cel będzie realizowany w następujących obszarach:

- A. Edukacja, profilaktyka i prewencja.
- B. Terapia i rehabilitacja.
- C. Monitoring.

Cele szczegółowe Programu postawione na podstawie zidentyfikowanych problemów:

A. Edukacja, profilaktyka i prewencja.

- A 1. Ograniczenie dostępności napojów alkoholowych oraz substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży.
- A 2. Zminimalizowanie liczby interwencji podejmowanych wobec osób pod wpływem alkoholu.
- A 3. Ograniczanie spożywania alkoholu oraz zażywania substancji psychoaktywnych zarówno przez dzieci i młodzież oraz dorosłych mieszkańców miasta Lubąń.

A 4. Opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej przez dzieci i młodzież.

A 5. Promowanie wiedzy odnośnie negatywnych skutków spożywania alkoholu i narkotyków, a także udostępnianie informacji na temat możliwości uzyskania wsparcia.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Organizacja programów edukacyjnych, profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy, promocji zdrowia, w tym psychicznego i bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zorganizowanych programów profilaktycznych. – Liczba uczestników programów. 	Urząd Miasta Lubań, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, Ośrodek Wsparcia Dziennego, Ognisko Wychowawcze dla Dziewcząt im. Św. Jadwigi Śląskiej w Lubaniu Komenda Powiatowa Policji, Straż Miejska w Lubaniu organizacje pozarządowe.
2.	Rozwijanie oferty alternatywnych i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz promowanie udziału w tych formach w społeczności lokalnej.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. – Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego. 	Urząd Miasta Lubań, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Dom Kultury, Ośrodek Wsparcia Dziennego, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Lubaniu.
3.	Edukacja rodziców w zakresie profilaktyki uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem używania alkoholu i substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież oraz przeciwdziałania przemocy	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych szkoleń/warsztatów/ edukacyjnych – Liczba uczestników. 	Urząd Miasta Lubań, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe.
4.	Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących ryzykowanie i szkodliwe	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zorganizowanych szkoleń – Liczba uczestników 	Urząd Miasta Lubań, placówki medyczne.
5.	Uczestnictwo w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obejmujących zagadnienia związane	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba kampanii, w których brało udział miasto Lubań. – Szacunkowa liczba 	Urząd Miasta Lubań, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów

	z profilaktyką uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy	odbiorców kampanii.	Alkoholowych, placówki oświatowe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji, placówki służby zdrowia.
6.	Wsparcie i dofinansowanie działań Ośrodka Wsparcia Dziennego w Lubaniu, finansowanie zajęć opiekuńczo- wychowawczych, psychologicznych oraz z zakresu terapii pedagogicznej i socjoterapii dla dzieci i młodzieży uczęszczających do Ośrodka Wsparcia Dziennego w Lubaniu.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba dzieci korzystająca z oferty Ośrodka (ogółem). – Liczba dzieci uczestnicząca w poszczególnych zajęciach specjalistycznych 	Urząd Miasta Lubań, Ośrodek Wsparcia Dziennego.
7.	Organizacja szkoleń z zakresu FAS, FASD	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zorganizowanych szkoleń – Liczba uczestników 	Urząd Miasta Lubań
8.	Organizowanie konkursów promujących zdrowie, aktywność ruchową, bezpieczeństwo i profilaktykę uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba uczestników konkursów promujących zdrowie, aktywność ruchową, bezpieczeństwo i profilaktykę uzależnień. – Liczba zorganizowanych konkursów. 	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, Urząd Miasta Lubań, placówki oświatowe, Komenda Powiatowa Policji w Lubaniu, Ośrodek Wsparcia Dziennego, Miejski Dom Kultury, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Lubaniu.
9.	Popularyzowanie informacji nt. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, promocji zdrowia psychicznego oraz przeciwdziałania przemocy	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba i nakład materiałów informacyjno- edukacyjnych i promocyjnych. 	Urząd Miasta Lubań, placówki oświatowe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, Miejski

			Dom Kultury, Ośrodek Wsparcia Dziennego, placówki ochrony zdrowia, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Lubaniu, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Ognisko Wychowawcze dla Dziewcząt im. Św. Jadwigi Śląskiej w Lubaniu, Punkt Konsultacyjny dla Osób i Rodzin z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy w Lubaniu.
10.	Wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji oraz organizacji pozarządowych prowadzących działalność dotyczącą profilaktyki uzależnień, udzielania pomocy osobom nadużywającym alkoholu, uzależnionym od alkoholu, narkotyków, ofiarom przemocy domowej oraz członkom rodzin.	– Liczba instytucji i organizacji pozarządowych, którym udzielono wsparcia finansowego.	Urząd Miasta Lubań.
11.	Współpraca z Policją, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, instytucjami oświatowymi i kulturalnymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz stowarzyszeniami działającymi na terenie Miasta, w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy, promocji zdrowia i propagowania życia w trzeźwości	– Liczba działań podjętych we współpracy z Policją, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, instytucjami oświatowymi i kulturalnymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz stowarzyszeniami i grupami samopomocowymi działającymi na terenie miasta, w zakresie propagowania zasad trzeźwości i promocji zdrowia.	Urząd Miasta Lubań, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji, Miejski Dom Kultury, Ośrodek Wsparcia Dziennego, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Lubaniu, Punkt Konsultacyjny dla Osób i Rodzin

			z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy w Lubaniu.
12.	Edukacja kadr (w tym organizacja szkoleń) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wydarzeń (w tym szkoleń) podnoszących kompetencje zawodowe osób realizujących zadania programowe. – Liczba uczestników. 	Urząd Miasta Lubań, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
13.	Doposażenie MKRPA w sprzęt, materiały niezbędne do zapewnienia realizacji zadań Programu.	<ul style="list-style-type: none"> – Kwota doposażenia MKRPA w sprzęt, materiały niezbędne do zapewnienia realizacji zadań Programu. – Ilość zakupionego sprzętu, materiałów i innych niezbędnych do realizacji zadań rzeczy. 	Urząd Miasta Lubań.
14.	Prowadzenie działań informacyjnych dla podmiotów handlujących napojami alkoholowymi.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba przeprowadzonych działań informacyjnych dla podmiotów handlujących napojami alkoholowymi. – Liczba wydanych materiałów informacyjnych (ulotek). 	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miasta Lubań.
15.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, a w szczególności sprzedaży alkoholu nieletnim.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. 	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miasta Lubań.
16.	Podejmowanie działań pokontrolnych, a w razie konieczności interwencyjnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wydanych zaleceń pokontrolnych. – Liczba wszczętych postępowań mandatowych przez KPP w związku z kontrolami. 	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miasta Lubań, KPP w Lubaniu.
17.	Opiniowanie wniosków związanych z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z przepisami prawa miejscowego.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wydanych opinii (postanowień) o lokalizacji punktu sprzedaży. 	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

B. Terapia i rehabilitacja.

B 1. Przeciwdziałanie przemocy poprzez polepszenie efektywności systemu wsparcia dla osób dotkniętych przemocą.

B 2. Poprawa dostępności i jakości usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla rodzin i osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

B 3. Unowocześnienie i ulepszenie systemu motywowania do podjęcia i kontynuowania leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu/narkotyków.

B 4. Aktywizacja społeczno - zawodowa osób uzależnionych od alkoholu/narkotyków w środowisku lokalnym.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Podejmowanie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby zgłoszone do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: przyjmowanie i rejestrowanie zgłoszeń w sprawie leczenia odwykowego, przeprowadzanie rozmów w sprawach osób nadużywających alkoholu, motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zgłoszeń w sprawie leczenia odwykowego. – Liczba osób, z którymi członkowie MKRPA przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywuujące do podjęcia leczenia odwykowego. – Liczba osób zmotywowanych do dobrowolnego leczenia odwykowego.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miasta Lubań.
2.	Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu: zlecenie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego, wnoszenie środków odwoławczych od orzeczeń sądów I instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia, występowanie członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w charakterze strony przed sądem w spawach o leczenie odwykowe, zakładanie „Niebieskich Kart” i przekazywanie ich do Zespołu Interdyscyplinarnego, powiadomienie Komendy Powiatowej Policji lub prokuratury o podejrzeniu stosowania przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego i liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. – Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego. – Liczba założonych „Niebieskich Kart”.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3.	Organizowanie wsparcia i pomocy osobom z problemem narkotykowym i alkoholowym.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba podmiotów zaangażowanych w pomoc osobom uzależnionym. – Liczba zorganizowanych działań wspierających osoby z problemem narkotykowym i alkoholowym. 	Urząd Miasta Lubań, organizacje pozarządowe, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy w Lubaniu, Zespół Interdyscyplinarny w Lubaniu.
4.	Wspieranie stowarzyszeń trzeźwościowych, grup wsparcia grup samopomocowych dla osób uzależnionych (AA) oraz współuzależnionych (AL-Anon) oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób objętych działaniami grup wsparcia, grup samopomocowych i klubów abstynenta. – Liczba organizacji pozarządowych w zakresie profilaktyki uzależnień (stowarzyszenia, kluby abstynenta) oraz grup samopomocowych (AA i AL-Anon). 	Urząd Miasta Lubań, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe.
5.	Prowadzenie konsultacji i udzielanie porad terapeutycznych, psychologicznych oraz prawnych w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób i Rodzin z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy w Lubaniu.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób objętych poradnictwem specjalistycznym (prawne i psychologiczne). – Liczba udzielonych porad. 	Urząd Miasta Lubań, Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy w Lubaniu.
6.	Doposażenie Punktu Konsultacyjnego dla Osób i Rodzin z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy w Lubaniu w niezbędny sprzęt oraz materiały do realizowania zadań Programu.	<ul style="list-style-type: none"> – Kwota doposażenia Punktu w sprzęt, materiały niezbędne do zapewnienia realizacji zadań Programu. – Ilość zakupionego sprzętu, materiałów i innych niezbędnych do realizacji zadań rzeczy. 	Urząd Miasta Lubań.

7.	Organizowanie i udział w szkoleniach na temat procedur przeciwdziałania przemocy.	– Liczba osób uczestniczących w szkoleniach na temat procedur przeciwdziałania przemocy.	Urząd Miasta Lubań, Zespół Interdyscyplinarny w Lubaniu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
8.	Prowadzenie działań w ramach procedury „Niebieska Karta”.	– Liczba spraw „Niebieskiej Karty” prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny.	Zespół Interdyscyplinarny w Lubaniu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
9.	Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych z zakresu przemocy i sposobów jej przeciwdziałania.	– Liczba rozpowszechnionych informacji w zakresie przeciwdziałania przemocy.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.

C. Monitoring.

C 1. Systematyczna ocena stanu zagrożenia problemem alkoholowym i narkotykowym na terenie miasta Lubań.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie wymiany informacji dotyczących polityki antyalkoholowej oraz działań pomocowych.	– Liczba instytucji współpracujących w ramach profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi. – Liczba działań podjętych we współpracy międzyinstytucjonalnej.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji, placówki oświatowe, Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Uzależnienia oraz Przeciwdziałania Przemocy w Lubaniu, Ośrodek Wsparcia Dziennego, Zespół Interdyscyplinarny w Lubaniu, Straż Miejska w Lubaniu
2.	Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych na terenie Miasta.	– Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej. – Liczba przeprowadzonych diagnoz.	Urząd Miasta Lubań przy współpracy z pozostałymi realizatorami Programu.

8. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W LUBANIU

1. Za pracę obejmującą zakres działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubaniu otrzymują wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września 2022 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 roku (Dz. U. z 2021, poz. 1690) za każdorazowy udział w pracach Komisji, obejmujących:

- uczestniczenie w posiedzeniach Komisji,
- uczestniczenie w posiedzeniu Zespołu ds. leczenia odwykowego Komisji, w tym przeprowadzanie rozmów z osobami uzależnionymi i orzekanie o obowiązku leczenia,
- uczestniczenie w posiedzeniu Zespołu ds. opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych, w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przedmiotowych uchwał Rady Miasta Lubań,

oraz 1% minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2022 r. za udział członka komisji w pracach grupy roboczej powołanej w ramach procedury Niebieskiej Karty.

2. Wynagrodzenie dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wypłacane będzie na podstawie miesięcznego zestawienia udziału w pracach Komisji, o których mowa w pkt. 1 oraz list obecności potwierdzonych przez przewodniczącego Komisji.

3. Za obsługę administracyjną oraz prowadzenie dokumentacji komisji ustala się wynagrodzenie na podstawie odrębnie zawartej umowy.

9. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja - Jej celem jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii powinny opierać się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

Na podstawie analizy realizowanego programu, koordynator Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, tj. Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień i patologii społecznych, sporządzi zbiorcze sprawozdanie, które zostanie przedłożone Radzie Miasta do końca pierwszego kwartału roku następnego.

10. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców miasta Lubań, z wyszczególnieniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz narkotyków, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawiciele służb, instytucji, organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

11. REALIZACJA MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W LUBANIU NA 2022 ROK

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Lubaniu na 2022 rok powierza się Pełnomocnikowi Burmistrza ds. uzależnień i patologii społecznej we współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubaniu.
2. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Lubaniu na 2022 rok realizowany będzie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.

12. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA I POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 są dochody własne Miasta uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych i są ujęte w budżecie miasta Lubań w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii oraz rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Środki niewykorzystane w 2021 r. przeznaczone są na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 r.
3. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.